

Årsplan 2023/2024

Espira Holum

Innholdsliste

Vi er en Espira-barnehage	3
Hva er en årsplan?	3
Barnehagens fagområder	3
Barnehagens verdigrunnlag	4
Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg	5
Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	7
Barnehagen skal fremme læring	9
Barnehagen skal fremme danning	11
Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	13
Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	15
Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø	17
Barns medvirkning	19
Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning	21
Tilvenning av nye barn	22
Samarbeid og sammenheng med skolen	23
Espira satsingsområder	24
Lokale satsinger	26
Vurderingsarbeid	28
Kontaktinformasjon	29

Vi er en Espira-barnehage

Espira består av rundt 100 barnehager fra Lindesnes i sør til Levanger i nord. I Espira har vi et mangfold av barnehager med lokale tradisjoner og tett tilknytning til nærmiljøet. Vi har også noe som er felles for oss alle. Vi har blant annet et felles barnesyn, felles satsingsområder og en felles metodikk for kvalitetsvurdering og utvikling av den pedagogiske praksisen.

Årsplanen bygger på barnehageloven og rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Les om Espiras faglige profil her:

www.espira.no

[Espira Holum, Mandal i Lindesnes kommune - Espira](#)

Les fakta om barnehagen her:

[Espira Holum barnehage - Barnehagefakta.no](#)

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Basert på årsplanen utarbeider barnehagen planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Disse planene publiserer vi på vår digitale kommunikasjonsplattform, Spireportalen.

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barn skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Fagområdene skal ses i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Arbeid etter fagområdene synliggjøres i barnehagens periodeplaner og ukeplaner, i Spireportalen.

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående.

Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalet arbeid innen disse områdene. Vi arbeider hver dag mot disse målene.

I Espira arbeider vi systematisk med å heve kvaliteten på den pedagogiske praksisen. Vi har konkretisert rammeplanens mål om omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap, kommunikasjon og språk og et trygt og godt psykososialt miljø til kjennetegn på kvalitet på den pedagogiske praksisen. Disse synliggjør vi i våres årsplan.

Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg

Hva	
I vår barnehage anerkjenner vi barnas følelser.	Det skal være rom for barnas ulike følelser, og vi skal i like stor grad være sammen med barnet i dets sinte eller triste følelser som de "gode".
Vi legger til rette for at barna gis mulighet for ro og hvile i løpet av barnehagedagen.	Når barna har behov for ro og hvile skal de få mulighet til å ta en pause, la tankene flyte, kunne trekke seg tilbake og søke ro, hvile og avslapping gjennom barnehagedagen.
I vår barnehage er måltidene preget av trivsel og god stemning.	Måltidet skal være en sosial arena som gir gode muligheter for å skape gruppetilhørighet og trivsel, og vi skal fungere som gode rollemodeller, samtalepartnere og støttespillere under måltidet.
I vår barnehage møter vi barna med positive holdninger.	Vi skal ha et barnesyn der vi ser på alle barna som unike og likeverdige individer. Vi skal være støttende, vennlige og varme.

Hvorfor
Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.

Hvordan

Slik jobber vi med å ivareta barns behov for omsorg:

Med småspirene:

- Bruker god tid til tilvenning i barnehagen for å sikre en god overgang fra hjem til barnehagen. Før oppstart får foreldrene velkomstbrev, barna får tilbud om besøksdag, foreldresamtale før oppstart og tilbud om oppfølgingssamtale i tilvenningsperioden.
- Det er tilgjengelige voksne som er til stede for barna. Barna skal bli tatt vare på med varme, et fang, trøst og en trygg havn å komme til (trygghets sirkelen).
- Lydhør og sensitiv for hvilke signaler barnet gir.
- Tilpasset rutiner og dagsrytme.
- Legge til rette for ro og hvile.

Med de mellomste:

- Bruker god tid til tilvenning i barnehagen for å sikre en god overgang fra hjem til barnehagen.
- Barna skal få en trygg overgang til ny avdeling. De skal besøke ny avdeling før oppstart.
- Foreldre skal få tilbud om en overføringsamtale.
- Vi skal møte alle barn når de kommer i barnehagen med å si "god morgen og navnet på barnet" og "takk for i dag" når de går.
- En gjenkjennbar dagsrytme med rom for fleksibilitet som skaper trygghet.
- Personalet skal være tilstedeværende, varme og grensesettende voksne, som setter seg inn i barneperspektiv og bruker speiling for å forstå barnas behov og uttrykksmåter.
- Møte barna med positive holdninger.
- Legge til rette for gode relasjoner, støtte og videreutvikle vennskap.
- Vi skal legge til rette for at barna får mulighet til ro og hvile i løpet av barnehagedagen.

Med skolespirene:

- Hos oss skal barna få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen.
- Vi møter alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn.
- Være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet.
- Støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg.
- Bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre.
- Vi bruker Agderprosjektet i vårt arbeid med skolespira. Det bygger på lek basert læring og aktiviteter/leker med selvregulering og sosial kompetanse.
- Støtte og veilede barna på tanker og følelser knyttet til skolestart.
- Vi skal legge til rette for at barna får mulighet til ro og hvile i løpet av barnehagedagen.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Hva	
Vi tilrettelegger for pedagogiske miljøer som inspirerer til lek.	I vår barnehage skal det være gode pedagogiske miljøer som inspirerer til lek. Barna skal få mange lekeideer og lyst til å leke.
I vår barnehage observerer vi barnas lek.	Vi skal være "skrudd på" og "tilstedeværende" slik at vi kan gå inn og støtte barna ved behov. Vi skal ha øye for barns lek, barnas relasjoner og det som skjer mellom barna.
I vår barnehage tilfører vi leken begeistring og glede.	Vi skal tilrettelegge for spennende erfaringer og opplevelser. Vi skal glede oss med barna, bruke humor, varme og latter.
I vår barnehage får leken god plass i dagsrytmen.	Hvordan vi organiserer barnehagedagen har betydning for hvilken plass vi gir barnas lek.

Hvorfor
Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Hvordan

Slik jobber vi for å ivareta barns behov for lek:

Med småspirene:

- Legger til rette for boltrelek og god tumleplass.
- Sanserek der barna får bruke kropp og sanser til å oppdage verden.
- Observere barnas lek, hjelpe og støtte ved behov.
- Aktive voksne inne og ute som deltar i lek og samspill på barnas premisser.
- På vinterstid kan det være mer betydningsfullt å få boltre seg inne enn i tykke dresser og tunge sko.
- Vi tilfører leken glede og begeistring.
- Legge til rette for gode lekemiljøer som er tilpasset de yngste barna i barnehagen.
- Tilgjengelige leker.
- Gi tid og rom til leken i dagsrytmen.

Med de mellomste:

- Frileken har stor betydning og plass i barnehagen vår. Gjennom frileken får barna mulighet til å utvikle seg fritt og lære å kjenne seg selv.
- Vi har fokus på lek i mindre grupper.
- Vi tilrettelegger for pedagogisk lekemiljø og tilfører leken glede og begeistring.
- Vi observerer barnas lek, veileder og støtter.
- Inspirerer og legger til rette for rollelek.
- God fordeling av voksne, slik at vi er til stede der hvor barn leker.
- Legger til rette for lekemiljøer som inspirerer til lek.

Med skolespirene:

- Bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer.
- Fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek.
- Tilgjengelige leker og materiell.
- Observere, støtte, delta og berike leken på barnas premisser.
- Sette av god tid til lek i dagsrytmen.
- Vi tar initiativ til lek og bidrar aktivt til at alle kommer inn i leken, og har noen å leke med.
- Legge til rette for varig lek, og unngå for mye avbrytelser.

Espira BLIKK - Det er etablert praksis hvor alle ansatte tilrettelegger for pedagogiske miljøer som inspirer til lek.

Barnehagen skal fremme læring

Hva	
Vi tilrettelegger for et pedagogisk miljø som inspirerer barna til nysgjerrighet og utforsking.	Barn lærer mest og best når de kan utforske og bli nysgjerrige. De pedagogiske miljøene skal utvide barns erfaringer og skape mulighet for progresjon.
Vi fordeler oppmerksomheten godt blant barna.	Vi skal fordele oppmerksomheten godt blant barna og være bevisste på at alle barna skal sees og høres som enkeltbarn og i hele gruppen.
Vi dokumenterer barnas læringsprosesser i det pedagogiske miljøet.	Dokumentasjon synliggjør barnas aktiviteter, hva barna er opptatt av og hvilke temaer det jobbes med. Dokumentasjonen skal være synlig for barna selv og for andre.
I vår barnehage utfordrer vi barnas tenkning.	Å utfordre barns tenkning handler både om å ta barns tanker og meninger på alvor, samtidig utvide og trekke de videre. Vi skal vise barna at vi er interessert i hva og hvordan de tenker.

Hvorfor
I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme læring:

Med småspirene:

- Tilby varierte og stimulerende pedagogiske læringsmiljøer.
- Sanserek der barna kan utforske med sansene sine.
- Støtte barnas nysgjerrighet og hjelpe dem med å søke kunnskap.
- Møte et godt språkmiljø, ta i bruk konkrete og bilder.
- Bruke flerbrukshallen og gå på turer.
- Espiras fagkort.
- Små lekegrupper.
- Aktive tilstedeværende voksne som engasjerer seg i barna.
- Alle voksne må kjenne til utvalget av materiell som finnes i barnehagen, både i form av bøker, utstyr til eksperimenter og forsøk, og leke materiell.

Med de mellomste:

- Selvstendighetstrening etter utvikling og ferdighetsnivå.
- Prosjekter og temaer med bakgrunn i barna og personalets interesser.
- Støtte barnas nysgjerrighet og undre oss sammen.
- Tilrettelegge for pedagogisk læringsmiljø.
- Vi forsker og eksperimenter innen realfag.
- Lytte til barna og la de få lov til å bidra i planlegging, gjennomføring og evaluering av aktiviteter.
- Legge til rette for læringssituasjoner som er meningsfulle for barna.
- Vi har fokus på at alle aktiviteter kan gjøres både inne og ute.
- Digitale verktøy sammen med barna.
- Vi utfordrer barns tenkning.
- Forskerfabrikken.

Med skolespirene:

- De eldste barna skal få muligheter til å arbeide med spennende prosjekter som tar utgangspunkt i deres interesser.
- Når vi tar barnas undring og nysgjerrighet på alvor, engasjerer vi dem på ordentlig. Vi ønsker at barna skal gå ut av vår barnehage med tro på egne evner til å lære, nysgjerrighet, kreativitet, evner til kommunikasjon, samhandling og til å delta i fellesskap.
- Vi utfordrer barns tenkning.
- Gode prosjektarbeid er tverrfaglige og bidrar til barns utvikling innen alle disse områdene.
- Læringssituasjonene skal være relevante og meningsfulle for barna.
- Målet er at alle skal få kjenne på læringslyst og mestringsfølelse.
- Alle Espiras barnehager har en ansatt med særlig ansvar for skolespira-tilbudet. Denne ansatte deltar også i nettverk med andre skolespira-ansvarlige i Espira, der de utveksler kunnskap og erfaringer og lærer av hverandre.
- Forskerfabrikken.

Espira BLIKK- Vi dokumenterer barnas læringsprosesser i det pedagogiske miljøet.

Barnehagen skal fremme danning

Hva	
I vår barnehage møter vi barna i det de er opptatt av.	Vi skal være interessert i hva barna er opptatt av, og ta oss tid til å undersøke og fange barnas interesser. Vi skal være nysgjerrige på hvordan verden ser ut fra deres ståsted, være lydhøre og vise barna at deres meninger og opplevelser har betydning.
I vår barnehage støtter vi relasjoner mellom barn.	Vi skal være til stedet i leken og samspillet, og skape et barnehagemiljø der alle er med i et inkluderende og godt fellesskap.
I vår barnehage støtter vi barna i å utvikle et positivt forhold til seg selv.	Barna skal oppleve å være gode nok slik som de er, ha tro på egne evner og egenskaper, og utvikle et positivt forhold til seg selv.
Vi legger til rette for at aktiviteter i barnehagen er meningsfulle for barna.	Vi skal finne ut hva barna er opptatt av og legge til rette for at barna opplever aktivitetene som meningsfulle.

Hvorfor
<p>Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap.</p> <p>Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.</p> <p>I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.</p>

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme danning:

Med småspirene:

- Vi møter barna på en anerkjennende og respektfull måte.
- Støtte barna i å utvikle en sunn selvfølelse.
- Vi tar barna på alvor.
- Møte barna i de de er opptatt av.
- Tilstedeværende voksne i lek og aktiviteter.
- Støtte barns aktivitet og deltakelse i fellesskapet.

Med de mellomste:

- Bruke speiling, øve på selvregulering og øve på å ta andres perspektiv.
- La barna bidra i forskjellige situasjoner så de erfarer at de er viktige for fellesskapet, eks. ukens/dagens hjelper.
- Ta barneperspektiv og undre oss sammen med dem.
- Være bevisste på våre holdninger og speilingseffekten det har til barna.
- Se barna der de er i utviklingen, verdsette det og gjøre de bevisste på at de er verdifulle.
- Vi jobber aktivt med å fremme vennlighet, høflighet og respekt. Vi støtter relasjoner mellom barn.
- Undre oss sammen med barna, gi de mulighet til å tenke og finne løsninger selv.
- Møte barna i det de er opptatte av og bygge videre på det.

Med skolespirene:

- Vi tilrettelegger for meningsfulle opplevelser og støtter barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse.
- Vi støtter barnas engasjement og deltakelse i fellesskapet.
- Vi jobber med å legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger.
- Utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler.
- Synliggjøre og fremhever mangfoldet og ulikheter. Vi støtter relasjoner mellom barn.
- Vi har fellessamlinger, aktiviteter i mindre grupper med tett oppfølging av voksne.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Hva	
I vår barnehage er det en god blanding av organisering i større og mindre grupper.	I mindre grupper leker ofte barna godt og vi blir mer sensitive for barnas behov.
Vi hjelper barn som har behov for støtte i lek.	Vi har ansvar for at alle barn er inkludert i lek og at ingen barn faller utenfor lekefellesskapet.
I vår barnehage snakker vi med barna om vennskap og fellesskap.	Vi skal støtte barna i utviklingen av sosial kompetanse og sammen med barna sette ord på både godt og vanskelig samspill. Vi skal sørge for at negative samspillsmønstre ikke fester seg.
I vår barnehage inviterer leker og materiell til felles lek og samspill.	Det skal være nok leker og materiell til at mange kan leke sammen, utvalget skal være variert og inspirere barna til å leke.

Hvorfor
Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme vennskap og fellesskap:

Med småspirene:

- Alle skal ha en venn og noen å leke med.
- Fokus på lekemiljø som inviterer til felleslek og samspill. Vi har mye av et lite utvalg av leker. Mengder bringer barn sammen og virker inkluderende.
- Aktiviteter og lek på tvers av avdelinger.
- Temauker.
- Øve på å respektere andre og selvregulering: Hvis noen sier stopp, da stopper jeg.
- Reflektere over relasjoner mellom barn-barn og barn-voksen.
- Forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.

Med de mellomste:

- Vennetog, barnesamtale og kontaktbarometer, for å sikre at alle barn blir sett og at alle har noen å være med.
- Vi reflekterer og filosoferer sammen med barna for å utvikle gode holdninger samt tydelige forventninger til hvordan vi skal ha det sammen, og hva som er lov å gjøre.
- Fokus på å være en god venn og inkludering.
- Vi snakker med barna om vennskap og fellesskap.
- Vi hjelper barn som har behov for støtte i lek.
- En blanding av organisering i større og mindre grupper.
- Sosialkompetanse og selvregulering.
- Lytte til og forstå barna ved konflikt, spørre hva skjedde, la barna forklare, komme frem til løsninger sammen.
- Forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.

Med skolespirene:

- Vi observerer barnas lek.
- Støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner.
- Ha gode samtaler om vennskap, fellesskap og inkludering. Både i store og mindre grupper.
- Støtte barna i å ta andres perspektiv, se en situasjon fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger.
- Sosialkompetanse og selvregulering.
- Støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.
- Forebygge utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.
- Leker som fremmer fellesskap og samarbeid, for eksempel regelleker.
- Barnas miljøregler: Vi lar barna lage "miljøregler" for sin avdeling.
- Øve på inkludering av andre: Vil du bli med å leke?

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Hva	
Vi forsterker vår kommunikasjon med kroppsspråk og konkrete etter behov.	Vi skal være reflekterte og bevisste på kroppsspråk, hvilke ord og setninger vi bruker i samtaler med barna, og bruke konkrete etter behov.
Vi bruker språket aktivt som støtte i lek og aktiviteter.	Vi skal bruke språket aktivt og støtte barns språkutvikling i alle hverdagens leker og aktiviteter.
I vår barnehage sørger vi for at alle barn får mulighet til å delta i samtaler.	Vi skal bevisst invitere inn barn i samtaler selv om de ikke ber om å være med selv.
I vår barnehage leker vi med språk, for eksempel gjennom regler, rim, ordlek og fortellinger.	I et godt språkmiljø inngår språklek og vi skal ha god språklig bevissthet når vi er sammen med barna.

Hvorfor
Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme kommunikasjon og språk:

Med småspirene:

- Tilgjengelige bildebøker.
- Småspirekofferten.
- Være bevisst på å benevne ting og situasjoner i hverdagen.
- Markerer verdens bokdag.
- Gjentakelser stimulerer til læring, og gir barna et bredt ordforråd og god språkforståelse.
- Vi bruker sang, rim og regler aktivt for og med barna.
- Bruk av konkreter i samlingstund og i lek.
- Ta i bruk ulike språkmateriell som språkkiste og snakkepakke.
- Deltakende voksne som bruker språket aktivt.

Med de mellomste:

- Samlingstund med konkreter, sang, rim og regler
- Språkløype, dialogisklesing og bøker/eventyr.
- Tilgjengelige bøker og spill.
- Legge til rette for at barna kan tegne, male og skrive.
- Read Agder.
- Fokus på samtaler, samspill, være bevisst/øve på å være en god lytter.
- Dagsplan.
- Benevne ting og situasjoner i hverdagen.
- La barna bli kjent med ukedager, årstider, vær m.m.
- Legge til rette for rollelek med inspirerende leker og materiell.
- Personalet skal være gode språklige rollemodeller. Som er bevisst på eget taletempo, bruk av begreper, bruk av åpne spørsmål og bruke støttende kommunikasjon i sine daglige samtaler med barna.

Med skolespirene:

- Voksne som har fokus på den gode samtalen i alle hverdagssituasjoner.
- Vi blir kjent med bokstaver, rim, fortellinger og språklek i skolespiragrupeer.
- Personalet skal være gode språklige rollemodeller. Som er bevisst på eget taletempo, bruk av begreper, bruk av åpne spørsmål og bruke støttende kommunikasjon i sine daglige samtaler med barna.
- Bruke konkreter i hverdagssituasjoner og samlingsstund.
- La barna bli kjent med ukedager, måneder, årstider og vær m.m.
- Dagsplan på avdelingen.
- Gi alle barn tid til å fortelle og være bevisste/øve på å være en god lytter.
- Være bevisst på å benevne ting og situasjoner i hverdagen.
- Språkløyper, bøker og dialogisk lesing.
- Bruke lydbøker og spill.
- Gjentakelser stimulerer til læring, og gir barna et bredt ordforråd og god språkforståelse.
- Markere verdens bokdag.

Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Hva	
I vår barnehage skal alle barn ha det trygt og godt.	Vi skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har det trygt og godt ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.
I vår barnehage følger vi med på hvordan alle barna i barnehagen har det.	I tilfeller der vi får kjennskap til, eller mistanke om, at ett eller flere barn ikke har det trygt og godt, skal vi undersøke saken og finne egnede tiltak.
I vår barnehage skal barnehagedagen være noe som barnet ser frem til.	Vi skal sørge for at det er en kultur som verdsetter og anerkjenner mangfoldet i barnehagen. Alle barna skal oppleve å være en del av et fellesskap der de er betydningsfulle og bli møtt med respekt, medfølelse og trygghet.

Hvorfor
<p>Et trygt og godt barnehagemiljø innebærer at alle barn skal oppleve at de er inkludert i barnehagegruppen, opplever å være betydningsfulle for fellesskapet, og at det å gå i barnehagen er en positiv opplevelse som barnet ser frem til.</p> <p>I barnehageloven står det at alle barn har rett på et godt psykososialt miljø. Om et barn, foreldrene eller barnehagen mistenker, eller har kjennskap til at et barn ikke trives i barnehagen, har barnehagen aktivitetsplikt. Det innebærer at barnehagen skal undersøke saken, og lage en plan med tiltak om saken krever det. Foreldre og barn skal involveres og medvirke i disse prosessene.</p>

Hvordan

Slik arbeider vi for å fremme trygge og gode psykososiale barnehagemiljø:

Med småspirene:

- Viktig med et godt foreldresamarbeid. Tilbud om foreldresamtale to ganger i året og oftere ved behov.
- Voksne som er til stede og tilgjengelige for barna.
- Observasjon av barns samspill.
- Kontaktbarometer. Et godt verktøy for personalet til å kartlegge det psykososiale barnehagemiljøet.
- Aktivitetsplikt.
- Tidlig innsats og samarbeid med andre instanser, som oppvekstteamet til kommunen.

Med de mellomste:

- Et godt foreldresamarbeid og foreldresamtaler.
- Legge til rette for god frilek. Den beste arenaen for å utvikle sosialkompetanse. Øve samhandling, utvikle vennskap og gode relasjoner.
- Voksne som er til stede og tilgjengelige for barna. De voksne er bevisst sin rolle som "rollemodell". Veileder og støtter barna i relasjon med andre.
- Miljøregler. Felles regler som sikrer ALLE barn trygghet og trivsel i hverdagen.
- Samling og bøker om temaet.
- Gjennomføre barnesamtaler.
- Aktivitetsplikt.
- Kontaktbarometer. Et godt verktøy for personalet til å kartlegge det psykososiale barnehagemiljøet.
- Samarbeid med andre instanser som oppvekstteamet i kommunen.

Med skolespirene:

- Foreldresamarbeid. Tett dialog med foreldrene om vennskap og tilhørighet.
- Kontinuerlig vurdering av barnas psykososiale miljø: Observasjoner av barns samspill i leken, foreldresamtaler og barnesamtaler.
- Se enkeltbarn i større og mindre grupper.
- Samling og bøker om temaet.
- Voksne som er til stede og tilgjengelige for barna. De voksne er bevisst sin rolle som "rollemodell". Veileder og støtter barna på veien mot skolestart.
- Gjennomfører barnesamtaler.
- Aktivitetsplikt.
- Samarbeid med andre instanser som oppvekstteamet i kommunen.
- Tett samarbeid med skole og SFO inn mot skolestart.

Barns medvirkning

Hva

Vi skal ivareta barnas rett til medvirkning i barnehagehverdagen.

Hvorfor

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Hvordan

Slik legger vi til rette for barns medvirkning:

Med småspirene:

- Kompetente voksne som deltar og observerer enkeltbarn og barnegruppen interesse.
- Se, lytte og observere hvor barna retter oppmerksomheten sin mot i hverdagen.
- Lage planer og aktiviteter ut fra hva barna behøver eller er opptatt av.
- Leker som er lett tilgjengelig for barna.
- Dele barna inn i mindre grupper.
- Gi plass til frilek hvor barna velger aktivitet og innhold selv.

Med de mellomste:

- Legge til rette for frilek, barna kan velge aktiviteter selv
- Observere barna hva de viser oppmerksomhet mot og bygge videre på barns interesser i planer og aktiviteter.
- Samtaler og refleksjoner sammen med barna.
- Dagens/ukens hjelper som får lov til å være med å påvirke hverdagen med ulike ansvarsoppgaver som knyttes til barnets interesse og alder.
- Dele barna inn i mindre grupper.
- Vi tilrettelegger opplegget med utgangspunkt i barnegruppas interesser.
- Vi bruker barneintervju som et verktøy for å la barna påvirke sin egen hverdag i barnehagen, ved å stille åpne spørsmål som: Hva liker du å gjøre? Hva ønsker du vi skal gjøre mer av?

Med skolespirene:

- Observasjoner, samtaler og refleksjoner sammen med barna.
- Sterkt fokus på at barna skal få muligheter til å arbeide med spennende prosjekter som tar utgangspunkt i deres interesser. De skal møte arbeidsmåter og få erfaringer som er tilpasset det de er opptatt av og interesserte i.
- Vi tilrettelegger skolespira opplegget med utgangspunkt i barnegruppas interesser, samtidig som de skal bli best mulig rustet for å møte skolen på en trygg og god måte.
- Barna skal erfare at de har medvirkning i planlegging, gjennomføring og vurdering av temaer, aktiviteter og opplegg gjennom året.

Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning

Hva

Vi skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Vi skal legge til rette for et godt foreldresamarbeid. Foreldresamarbeidet skal skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Hvorfor

Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte.

Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Hvordan

Slik jobber vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

- Daglig samarbeid og dialog ved levering og henting.
- Når barnet kommer i barnehagen skal personalet gi følelsen av å bli sett og ønsket, ved at vi møter dem og ønsker velkommen med navn og "fint å se deg".
- Når barnet skal hjem fra barnehagen skal personalet støtte barnet i å fortelle noe fra dagen som har gått.
- Foreldrene er de viktigste i barnas liv, vi vil gjøre vårt beste i tiden de er hos oss.
- Åpen og god dialog i foreldresamarbeidet til barnas beste, gjensidig informasjon er viktig.
- To foreldresamtaler i året, samt tilbud om oppstartsamtale for nye barn/overgangssamtale til de som bytter avdeling og samtaler etter foreldres/personalets behov.
- Foreldremøte hver høst.
- Tett samarbeid med FAU/SU- foreldremedvirkning.
- Foreldrene inviteres til ulike arrangement i løpet av året.
- Spireportalen brukes aktivt til beskjeder/informasjon, bilder og innblikk i barnehagehverdagen.
- Vi sender private meldinger i Spireportalen i oppstarten og ellers ved behov.
- Vi legger vekt på en trygg og god oppstart når barnet begynner i barnehagen i nært samarbeid med foreldrene.

Tilvenning av nye barn

Hva

En god og trygg tilvenning legger grunnlaget for en god barnehagetid. Espira har en egen standard for hvordan vi skal arbeide med tilvenning av nye barn: [Småspirestandard](#)

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Hvordan

Slik legger vi til rette for en god tilvenningstid:

- Før oppstart får foreldrene velkomstbrev, barna får tilbud om besøksdag, vi har foreldresamtale før oppstart og tilbud om oppfølgingsamtale i tilvenningsperioden. De første 3-5 dagene skal foreldrene være sammen med barnet.
- Omsorg, trygghet, tilknytning, godt foreldresamarbeid og barnets beste står i sentrum for tilvenningstiden. Vi skal gjøre vårt beste for at alle barn og familier starter barnehagelivet på en god måte. Gi barnet tid til tilvenning. Alle barn er forskjellige så vi tilpasser dagen, rutiner og aktivitet til barnas vaner, alder og erfaringer.

Samarbeid og sammenheng med skolen

Hva

Barna skal få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen og møte arbeidsmåter og få erfaringer tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Barna skal bli kjent med skolen og hva som venter dem. Mange kaller tilbudet til de eldste barna for førskolegruppa, vi kaller det for Skolespira.

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

Hvordan

Slik jobber vi med skolespira:

Vi er så heldige at Holum skole er vår nærmeste nabo. Dette gjør at barna blir godt kjent med skolen og området rundt i god tid før skolestart. Faddere inviterer skolespira til lesebesøk på skolen. Vi er også med barna på besøk på skole og SFO våren før skolestart.

Siste året barna går i barnehagen er det stort fokus på skolestart. Allerede på høsten får barna skolespirasekk og t-skjorter som følger dem gjennom året. De har eget opplegg for skolespira minst 6 timer i uken. Hver uke har vi egne samlinger, aktiviteter eller turer med skolespira. Barna skal trygges og forberedes på skolestart, men også få nyte det siste året som eldst i barnehagen. Dette er en spennende tid!

Vi har overgangsplan med skolen og gjennomfører et felles foreldremøte med skolen og SFO våren før skolestart. Det er felles satsning på lesing gjennom planen "bedre sammen om lesing".

Barna får svømmeopplæring i Mandal svømmehall. Skolespira har egen avslutning med overnatting i barnehagen.

Espira satsingsområder

Hva

Espira har tre satsingsområder: Språk, realfag og bevegelse. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Hvorfor

Språk, realfag, bevegelse, i kombinasjon med et sunt kosthold dekker grunnleggende områder som er viktige for barns utvikling her og nå, og i fremtiden. Kombinasjonen er viktig fordi kropp og hjerne henger sammen og påvirker hverandre gjensidig. Fysisk aktivitet påvirker barns trivsel og utvikling positivt. Realfaglig utforskning fremmer nysgjerrighet og vitebegjær. Realfaglige samtaler gir viktige språklige erfaringer, og språklige ferdigheter er igjen avgjørende for barnets lek og læring. Samlet gir våre satsingsområder barna verktøy til å forstå seg selv og verden, kommunisere og delta – og til å gi kropp og hjerne det de trenger for å spille på lag i lek og læring.

Hvordan

Slik jobber vi med språk, realfag og bevegelse:

Med småspirene:

- Tumblelek på mykt underlag
- Sanselek
- Bruke språket aktivt
- Benevning i hverdagsituasjoner
- Se og lese i bøker
- Bevegelse til musikk
- Enkle puslespill
- Tilgjengelige bøker
- Legge til rette for toddlerlek og god tumbleplass
- Utelek
- Turer i nærmiljøet
- Holum hallen
- Hinderløype
- Forskerfabrikken

Med de mellomste:

- Delta aktivt i matlaging
- Fokus på sunn mat
- Bruker bøker, spill, musikk og digitale verktøy
- Turer og nærmiljøet
- Forskerfabrikken
- Holum hallen
- Samtaler og fortellinger
- Rollelek
- Boklesing inne, ute og på tur
- Kreative aktiviteter der barna får erfaring med flere materialer og teknikker, bruker fantasien og for eksempel musikk, kunst eller bøker som inspirasjon til å skape selv
- Bygge og lage lekemiljøer
- Forskerfabrikken

Med skolespirene:

- Lekbasert læring
- Veiledende lek. Voksne eksponerer barna for aktiviteter og materiell som er med å stimulere forståelsen for realfag (f.eks matematikk)
- Dialogisk lesing
- Samtaler, fortellinger, leke med rim, regler og tulle ord
- Turer i nærmiljøet
- Regelleker
- Svømme opplæring i Mandal svømmehall
- Kreative og kunstneriske aktiviteter som for eksempel å lage rekvisitter til lek og dramatisering eller å bruke digitale verktøy til å skape fortellinger
- Forskerfabrikken

Lokale satsinger

Hva
<ul style="list-style-type: none">- Rekomp med Lindesnes kommune- Språk, lesing og skriving- Leseprosjektet READ Agder- Digitalisering- Livsgledebarnehage- Bedre sammen om lesing

Hvorfor
<p>Digitalisering er et av satsingsområdene i Lindesnes kommune. Teknologi og digitale medier gir nye muligheter til å dele, lære, samhandle og kommunisere.</p> <p>Regional ordning for kompetanseutvikling (Rekomp) er en del av kvalitetsutviklingen i barnehagesektoren, som skal bidra til læring og utvikling i Lindesnes barnehagene.</p> <p>Språk, lesing og skriving er viktige forutsetninger for læring og utvikling i barnehage, skole, arbeid og samfunnsliv. Språkstimulering er en av barnehagens viktige oppgaver, og barna skal møte og være del av et rikt og variert språkmiljø. Språklig kompetanse er avgjørende for å kunne kommunisere med andre, delta i lek og ha medinnflytelse i hverdagen. Lesing og skriving er grunnleggende ferdigheter som er avgjørende redskaper for læring i alle fag i skolen og samtidig en forutsetning for at eleven skal kunne vise sin kompetanse.</p> <p>Formålet med leseprosjektet READ Agder er å gi økt leseglede blant barn og unge, og støtte foreldres involvering i barnas lesing.</p> <p>Vi er en livsgledebarnehage og er med på å skape glade og meningsfulle dager for eldre i sitt nærmiljø. Dette gjør vi ved jevnlig å dra på besøk til omsorgssenteret. Barna og de eldre gjør felles aktiviteter sammen, og får oppleve at de er betydningsfulle og til glede for hverandre.</p> <p>Bedre sammen om lesing i samarbeid med skolen og barnebibliotek.</p>

Hvordan
<p>Med småspirene:</p> <ul style="list-style-type: none">- Barnehagebibliotek- Tilgjengelige bildebøker- Aktiv bruk av bøker- Bruk av nettbrett <p>Med de mellomste:</p> <ul style="list-style-type: none">- Aktivt bruk av bøker- Barnehage bibliotek- Cleverboard- Samarbeid med Buen bibliotek- Jevnlig besøk til omsorgssenteret

Med skolepirene:

- Aktiv bruk av bøker
- Dialogisk lesing
- Buen bibliotek
- Jevnlig besøk på omsorgssenteret
- Lesebesøk på skolen/skolen besøker skolepirene
- Bli kjent med digitale verktøy

Vurderingsarbeid

Hva

Vi skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeid handler om at vi jobber sammen om å forbedre praksisen i barnehagen.

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk, Espira BLIKK. Vi vurderer årlig kjennetegnene på kvalitet som er beskrevet under kapittelet «Barnehagens formål og innhold». Annet hvert år kommer pedagoger fra en annen Espira barnehage og observerer og vurderer den pedagogiske praksisen etter de samme kjennetegnene. Vi følger opp vurderingene med mål og tiltak for hvordan vi skal utvikle kvaliteten på den pedagogiske praksisen videre.

Hvorfor

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Vurderingsarbeidet bygger på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet gir personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.

Hvordan

Slik jobber vi med vurdering:

- Systematisk vurdering av praksisen vår gjennom metodikken Espira BLIKK, VI og VU.
- Gjennom arbeid med Espira BLIKK utvikler vi en felles vurderings- og tilbakemeldingskultur.
- Skrive pedagogiske dagrapporter med refleksjon over aktiviteter og dagen.
- Skrive periodeplaner og ukeplaner. Avsette tid på avdelingsmøter til refleksjon, vurdering og evaluering.
- Planleggingsdager, personalmøter og avdelingsmøter.
- IGP på personalmøter og case jobbing.
- Årsplanen er et arbeidsredskap for personalet som brukes gjennom hele året.
- Utviklingssamtaler med personalet.
- Klimaundersøkelse i personalet.
- Foreldreundersøkelse.
- Barnesamtaler.
- Deltar i regional ordningen for kompetanseutvikling sammen med andre barnehager i Lindesnes kommune.
- Aktivitetsplikt ihht. Barnehagemiljø.

Kontaktinformasjon

Styrer	Karina Johnsrud Aasen
E-post	holum@espira.no
Telefon	940 22 890
Adresse	Laustøheia 22, 4519 Holum